

// К.: Інститут вищої освіти КНЕУ ім. Вадима Гетьмана. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://ivo.kneu.edu.ua/ua/publ_ivo.]

По-друге, філософська освіта повинна формувати саме ті навички, які будуть потрібні спеціалістам в майбутньому: ситуативна адаптивність, здатність знаходити спільну мову з різними людьми, вміння правильно визначити значення того, що хочуть донести люди, здатність правильно тлумачити поведінку людей, вміння виділяти головне в тексті, здатність аналізувати та критично оцінювати інформацію, результативна орієнтованість, самоорганізованість та здатність до самоосвіти.

Особливої уваги потребують і форми навчання, які повинні бути активними: семінари, діалоги, дискусії, різноманітні тренінги, виконання самостійних досліджень і т. д. Замість традиційних лекцій слід проводити командні проекти, навчання за допомогою мультимедіа, моделювання.

Отже, зважаючи на зміни в українському суспільстві, філософська освіта потребує подальшого реформування в контексті потреб та викликів сучасності.

Н. М. Сухова, канд. філос. наук, НАУ, Київ
n.s.nikas@meta.ua

ВЕКТОР ОСВІТИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМА РЕФОРМУВАННЯ

Однією з небезпек найближчого майбутнього є не тільки збільшення розриву між багатими і бідними, але перш за все, збільшення розриву між освіченими і неосвіченими людьми, між тими, хто уміє мислити і тими, які не знають що це таке і для чого воно потрібне. Історичний досвід існування людства довів той факт, що коли людина не вміє розмислити над тим, що відбувається навколо неї, тоді вмикаються тваринні інстинкти, людина робиться агресивною, а її інтереси знижуються до елементарних потреб виживання.

Початок ХХІ століття ознаменувався докорінними зрушеннями не тільки у природі, а й у соціальному та політичному житті суспільства в різних країнах світу. Інформаційна епоха змінює життя кожної людини і додає її світу ще один вимір, в якому їй потрібно навчитися жити повноцінно. Представники різних наукових галузей наголошують на тому факті, що ми стрімко перейшли до нового типу цивілізації, в якій в багато разів збільшується об'єм інформації. Люди все більше покладаються не на свою пам'ять, а на гаджети. Виникає необхідність зміни систему освіти, яка б навчала людей переробляти величезні блоки інформації, що, в свою чергу, не зовсім добре впливає на роботу мозкових структур та нервову систему людини. До того ж ніхто з дослідників не може визначити відсоткове співвідношення викладання гуманітарних та природничих наук.

Тенденція витіснення викладання наук гуманітарного циклу, яка спостерігається за останні роки у вишах, є наслідком неспроможних і не кваліфікованих чиновників від освіти і супроводжується вона урізанням фінансування та скороченням годинного навантаження у планах гуманітарних дисциплін.

Надаючи університетам право на самоуправління, чиновники штовхнули освітян до безвідповідальних експериментів у навчальному процесі. Такі процеси спостерігаються в усьому світі. Люди стають все менше грамотними і все більше погоджуються бути людино-функцією за великі гроші заради комфортного існування.

Людина втрачає себе в стрімкому потоці зовнішньої інформації, оскільки відсутність у неї самопізнання призводить до поступового вмикання механізму самознищення.

Науки гуманітарного циклу навчають молоду людину виражати себе, спілкуватися і розуміти інших людей, розумітися на культурах різних епох тощо. Сьогодні людині вкрай необхідно усвідомлювати мету людського існування в даний історичний період, своє місце в історії, свідомо вибудовувати свою особистість у плідній співпраці з представниками інших культур, тобто бути гідним представником людства.

Спостерігаючи розвиток природничого знання, яке розвивається по своїм специфічним траєкторіям, ми бачимо їх наближення до гуманітарної проблематики. Д. Бом, І. Пригожин, С. Хокінг, І. Стенгерс, Р. Пенроуз і багато інших відомих вчених (математиків, фізиків, хіміків і т.д.) по мірі становленні в обраній ними галузі, переходять до гуманітарних питань – етичним, естетичним, метафізичним, когнитивним тощо.

Перед здійсненням реформ в освітній галузі, нам потрібно відповісти на головні для нас на сьогодні питання. Які стосуються розбудови нашого майбутнього: 1) яку країну ми прагнемо побудувати? 2) який тип людини для цього потрібно? 3) які освітні програми і проекти допоможуть нам у цьому?

А до цього всі так звані реформування, не тільки в освіті, а й інших галузях існування сучасної людини будуть марнотратством часу і коштів. Говорячи про вироблення навички у людини креативного мислення, мабуть спочатку необхідно навчитися критично відноситися до існуючих реальій нашого життя. Тому сьогодні ми спостерігаємо в інформаційному просторі через ЗМІ інтелектуальну дріб'язковість й дратівливість.

Події останніх трьох років безумовно вплинули розширення свідомості представників українському суспільстві. Все більше людей розпочинає усвідомлювати невідворотну відповідальність за свій вибір, за відхилення від загальнолюдських цінностей і т.д.

На сьогодні нам необхідно навчитися відшукувати позитивні моменти (уроки) у негативних подіях, які мають місце в українському суспільстві, щоб у подальшому більш чітко вималювати вектор освітніх реформ, які б сприяли подальшому процесу адаптації людини в якісно новому світі.